

RAJASEUDUN AINUTLAATUINEN HAUTAUSMAA

Leena Niskanen Raili Arpiainen Heikki Arpiainen

Toimittanut Timo Kouki

RAJASEUDUN
AINUTLAATUINEN
HAUTAUSMAA

RAJASEUDUN
AINUTLAATUINEN
HAUTAUSMAA

Copyright © 2021

Heikki Arpiainen
Raili Arpiainen
Leena Niskanen

Toimittanut: Timo Kouki

Kuvat: Heikki ja Raili Arpiainen
Taitto, suunnittelu, toteutus ja kansi: Timo Kouki

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi
Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-451-06

Sisällys

Saatesanat	9
Käy kirkkomaata illoin vanhat mummot	12

OSASTO II

1. Rovasti V. J. G. Krogerus-Ritoniemi	13
2. Kalastajat Jeremias ja Alma Kiiski	15
3. Rakennusneuvos Veli O. Klami	16
4. Opettaja Liisa Angervo	18

OSASTO IV

1. Kappalainen Alexander Gulin	21
2. Laivanvarustaja ja liikemies Eljas Raussi	23
3. Eversti ja ritari Karl Johan Philipaeus	26
4. Lääninrovasti Jakob Johan Corsberg	28
5. Kappalainen Fredrik Johan Ahlqvist	29
6. Alexander Reinhold von Ekesparre	31
7. Eversti ja ritari Erik Johan Scheele	33
8. Kansanedustaja ja ministeri Marja Lahti	35
9. Opettaja Erik Kauppinen	36
10. Vapaussodassa 1918 kuolleiden muistomerkki	38
11. Ylioppilas Aino Lainio	40
12. Tirehtöri ja director cantus Antti Parkkola	42

OSASTO V

1. Kirkkoherra Mathias Helenius.....	45
2. Insinööri Leonard Helenius	47
3. Anton ja Amalia Klami.....	48

OSASTO VI

1. Hiihtäjät Eetu ja Jussi Niska	50
2. Koulumestari ja räätäli Elias Stenberg	53
3. Valtiopäivämies Martti Kykkling.....	56
4. Liisa Vilkki.....	57
5. Patruuna Anton Mäkelä.....	59
6. Akateemikko ja evoluutiobiologi Ilkka Hanski.....	61
7. Rovasti Henrik Masalin	63
8. Jääkäriluutnantti Hans Evald Elenij.....	65
9. Leipuri Karl ja Valpuri Snellman	67

OSASTO VII

1. Laivanrakentajat Erik ja Taneli Hietula.....	71
2. Agronomi Annikki Tompuri.....	73
3. Merikapteeni Arvo Olavi Mattila	74
4. Pankinjohtaja Irja Nakari.....	75
5. Kalastaja Eino ja Lempi Paasi	76

OSASTO VIII

1. Opettaja Aleksanteri Tulkki	77
2. Kirkonvartija Juho Mondolin	79
3. Valtiopäivämies ja merikapteeni Johan Klami	81
4. Kauppias Otto Mantere	82

OSASTO IX

1. Luotsivanhin Anton Pitkäpaasi	85
2. Vakaumuksensa puolesta kuolleet.....	86
3. Kynäilijä ja merimies Elias Niemelä.....	87

OSASTO X

1. Maanviljelijä Simo Mutru	91
2. Hiihtäjä Jussi Niskan hautakivi	92

OSASTO XIII

1. Rannikon puolustajien muistomerkki	93
2. Sankarihaudat ja -patsas	94
3. Mereen jääneiden muistomerkki	96
4. Baeckmanien sukuhauta	97
5. Muualle haudattujen muistokivi ja uurna-alue	100
6. Annastiina (Anna Kristina) Mäkelä ja lapset	101
7. Torpparin vaimo Helena Siiri.....	103
8. von Ekesparren hautakappeli.....	104
9. Entisten kirkkojen muistokivi	106

10. Pitäjänneuvos Viljo Tulkki	113
11. Lääninrovasti Lauri Leikkonen.....	115
12. Kansanopiston johtaja ja rovasti Konrad Vento	117
13. Eläinlääkäri Vilho Louhela.....	118
14. Olympiavoittaja Veli Saarinen	119
15. Herastuomari Eino Raunio	121
16. Tuntematon venäjänkielinen kivi	123
17. Suomen itsenäisyysjuhlavuoden kuusi 1967	124

Saatesanat

Tämän kirjan avulla pääset mukaamme vaellukselle Virolahden ainutlaatuiselle hautausmaalle. Kirkon ympärillä oleva hautausmaa sisältää kahden sadan vuoden takaiset muistomerkit ja koristeet. Hautakivien tekstejä lukiessasi voit eläytyä hautausmaan historiaan sekä viimeisen leposijansa saaneiden ihmisten kohtaloihin. Vanhat ja uudemmat hautakivet kertovat omaa tarinaansa sinne haudattujen henkilöiden elämänkaaresta lapsuudesta vanhuuteen. Paljon ajattelamisen aihetta antaa vaikkapa lapsen, puolison tai ystävän poismenosta kertova hautakivi. Kirkon vieressä 163 sankarivainajan haudan äärellä voi aistia sen armottomuuden, jonka sota aikanaan toi tullessaan. Kokoamamme kirja kuvineen johdattelee vaeltamaan niin menneisyyden kuin nykyhetkienkin hartaille poluille.

Olemme valinneet tähän oppaaseen 50 hautta, jotka kertovat mielenkiintoisella tavalla Virolahden historiasta. Henkilöt ovat vaikuttaneet Ruotsin ja Venäjän vallan aikana, monet 1800-luvulla, useimmat itsenäisen Suomen ajalla. Kaksi hautaa valittiin lähihistoriasta.

Lähteinä on käytetty pitäjän historiasta kertovia kirjoja ja suku-
tutkimuksia sekä netistä löytyviä digitoituja sanomalehtiä, matrikkeleita ja seurakuntien historiakirjoja.

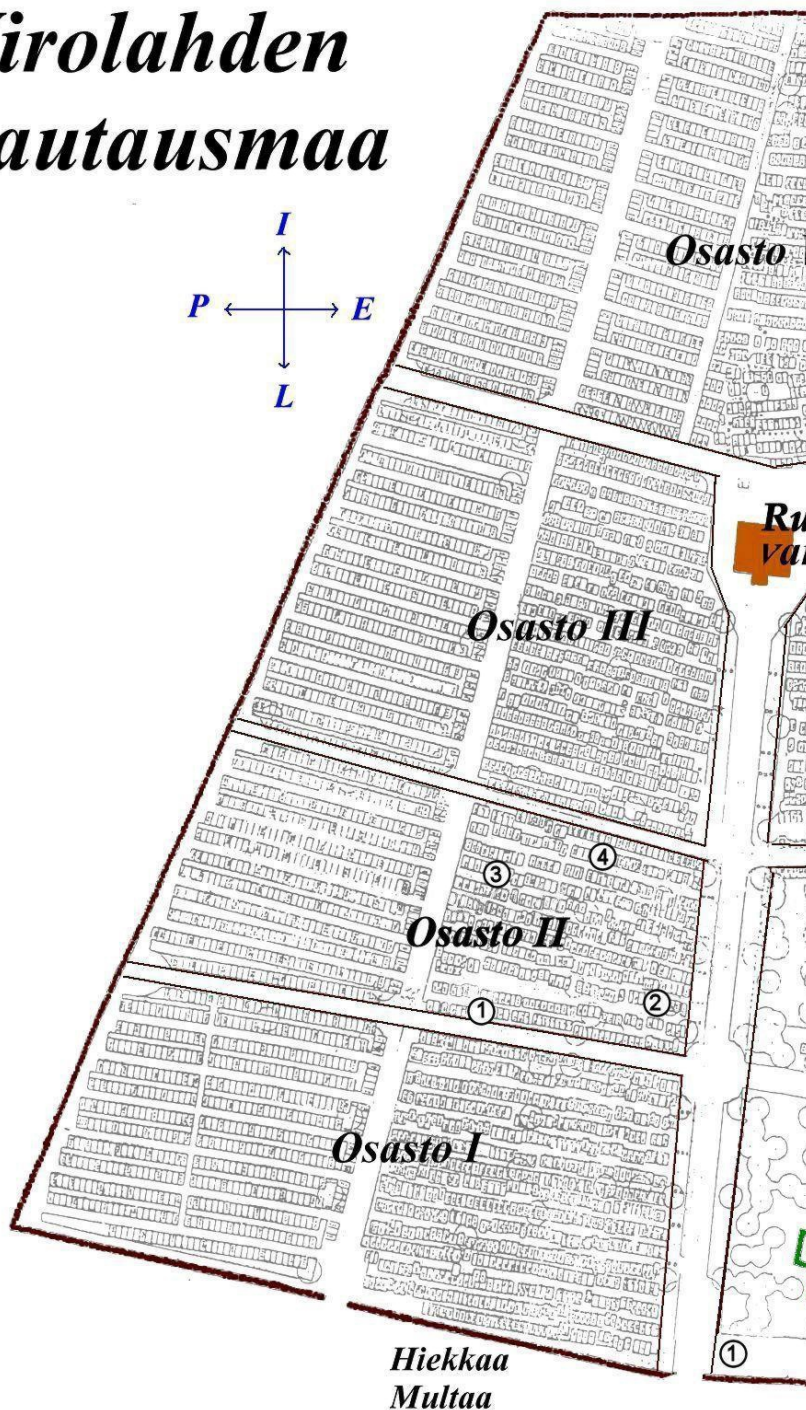
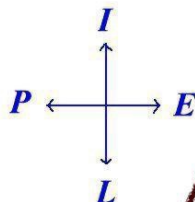
Tervetuloa kierrokselle Virolahden hautuumaalle.

Leena Niskanen

Raili Arpiainen

Heikki Arpiainen

Virolahden hautausmaa

92.875

9 789528 045106